МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної співпраці
Львівського національного університету
імені Івана Франка доц. Різник С.В.
_____

«____» _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА ІТ ПРАВ

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
вибіркова навчальна дисципліна.
юридичний факультет

Львів – 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Судовий захист прав інтелектуальної власності, інформаційних та ІТ прав» для студентів за галуззю знань 08 «Право», спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 2022. **Розробник:**

Тарасенко Леонід Леонідович – доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права,

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 1 від 30.08.2022)

Завідувачка кафедри
інтелектуальної власності, інформаційного
та корпоративного права _____ проф. Яворська О.С.

«30» серпня 2022 року

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) Протокол від «___» _____ 2022 року № ___.

«____» _____ 2022 р Голова _____ проф. В.М. Бурдін

© Тарасенко Л.Л., 2022 рік

1.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь</th><th colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><th>денна форма навчання</th><th>заочна форма навчання</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів 3,5</td><td>Галузь знань
08 «Право»</td><td colspan="2">вибіркова</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Загальна кількість годин 105</td><td rowspan="8">Спеціальність 081
«Право»</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>8-й</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3
самостійної роботи студента – 5</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>13 год.</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Освітньо-професійна програма ОС Магістра</td><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>26 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>66 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
</table>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,66

Мова навчання: українська

Навчальна дисципліна спрямована на вивчення студентами особливостей судового захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері.

Передбачається опанування студентами теоретичних та практичних питань щодо складення позовної заяви, відзиву, відповіді на відзив, заперечення, інших процесуальних документів, щодо особливостей доказування у даній категорії справ, вивчення правового регулювання і позицій судової практики з тематики спецкурсу, а саме щодо особливостей судового захисту прав на різні об'єкти інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни є формування необхідних теоретичних знань і практичних навиків, які дозволять розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та дослідницької діяльності, набуття практичних навичок для вирішення конкретних юридичних ситуацій щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері, що в подальшому стане цінним інструментом під час виконання професійних обов'язків.

Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:

- СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів інтелектуального, інформаційного та ІТ права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи інститутів процесуального права, вміння розмежовувати способи та порядок захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, апеляційні та касаційні скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері інтелектуальної власності, інформаційного та ІТ законодавства. Розвинути навички підготовки правових висновків та консультацій щодо проблемних ситуацій, пов'язаних із правовою охороною прав суб'єктів інтелектуальних, інформаційних та ІТ правовідносин.

- СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського судочинств в Україні при вирішенні спорів щодо захисту прав в сфері інтелектуального права, інформаційного та ІТ права;

- СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права, господарського права, господарсько-процесуального права, ІТ та інформаційного права тощо.

- СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері. Оцінювати та аналізувати діяльність адвокатів та патентних повірених при представництві інтересів клієнтів.

- СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості

та вмотивованості. Опановувати компетентності, пов’язані із підготовкою проєктів судових рішень за результатами розгляду спорів щодо захисту прав та інтересів особи у разі порушення інтелектуальних прав.

- Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони та захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо обрання найбільш оптимальних та ефективних форм та способів захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо аналізу окремих інститутів інтелектуальної власності із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Національного органу інтелектуальної власності тощо.

- Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері, зокрема із використанням судових реєстрів іноземних держав, міжнародних реєстрів об’єктів інтелектуальної власності. Уміти надавати консультації щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері із використанням дистанційних форм комунікації.

- Використовувати передові знання і методики в сфері охорони інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного права.

- Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв’язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони інтелектуальної власності в Україні, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- Аналізувати та оцінювати практику застосування правових норм щодо охорони прав суб'єктів авторського, патентного права, охорони прав на засоби індивідуалізації з метою систематизації та уніфікації форм правової охорони інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав в сфері інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (діяльність в сфері представництва захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері, адвокатів, патентних повірених, юрисконсультів, суддів тощо).

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

ЗНАТИ:

- джерела правового регулювання процесуальних відносин щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності, інформаційній та ІТ сфері та роль судової практики;

- юрисдикційний і неюрисдикційний порядок (звернення в Антимонопольний комітет, процедура TAKE DOWN NOTICE тощо) захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- загальні та спеціальні способи захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- юрисдикцію судів щодо розгляду таких судових справ;

- види доказів та особливості доказування у справах щодо захисту авторських прав, суміжних прав, прав на торговельну марку, прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, комерційне найменування, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- види запобіжних заходів, заходів забезпечення позову та доказів при розгляді спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- особливості розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із захистом авторських та суміжних прав, прав на знаки для товарів і послуг та на інші об'єкти промислової власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок), захисту інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- міжнародний досвід розгляду та вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності, ІТ сфері.

УМІТИ:

- правильно застосовувати законодавство, що регулює порядок розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із захистом авторських та суміжних прав, прав на знаки для товарів і послуг та пов'язаних із захистом прав на інші об'єкти промислової власності, щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- складати проекти процесуальних документів (позовні заяви, заяви про забезпечення позову, заяви про забезпечення доказів, клопотання тощо);

- визначити предмет доказування у цій категорії справ;

- зібрати докази порушення прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері;

- представляти інтереси клієнта при розгляді справ даної категорії;

- аналізувати практичні казуси та пропонувати шляхи їх вирішення.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Особливості розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері, Вищий суд з питань інтелектуальної власності.

Види спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері: поняття, види.

Роль судової практики у вирішенні спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері.

Особливості суб'єктного складу розгляду спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері.

Роль адвоката та патентного повіреного у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері.

Способи захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері: загальні способи захисту, спеціальні способи захисту.

Юрисдикція щодо розгляду та вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності, ІТ сфері.

Вищий суд з питань інтелектуальної власності: порядок формування, компетенція, порядок розгляду справ.

Тема 2. Порядок подання позову у справах про захист прав інтелектуальної власності, захист інформаційних прав та прав в ІТ сфері, підготовче провадження.

Право на звернення до суду з позовом про захист прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері.

Особливості складення позову залежно від об'єкту права інтелектуальної власності, об'єкту інформаційного права чи ІТ права.

Вимоги до написання позову, порядок його подання.

Відзив на позов, відповідь на відзив, заперечення: зміст, порядок подання.

Інші документи процесуального характеру.

Загальна характеристика підготовчого провадження у цій категорії справ.

Тема 3. Докази і доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері

Види доказів у справах про захист прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері.

Особливості фіксації доказів, що розміщені в мережі Інтернет.

Висновок судової експертизи як основний засіб доказування. Порядок звернення в експертну установу.

Висновки НОІВ щодо умов патентоздатності винаходу, корисної моделі.

Доступ до баз даних як передумова формування доказової бази.

Обов'язок доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері. Презумпції в інтелектуальному праві, які впливають на процес доказування.

Роль адвоката та патентного повіреного у процесі збирання та дослідження доказів.

Тема 4. Особливості судового розгляду справ інтелектуальної власності, справ щодо захисту інформаційних прав та прав в ІТ сфері

Підготовче провадження у справах. Правове значення. Роль адвоката як представника.

Особливості судового розгляду справ інтелектуальної власності, справ щодо захисту інформаційних прав та прав в ІТ сфері. Тактика для позивача та для відповідача.

Судове рішення у цій категорії справ.

Порядок апеляційного та касаційного оскарження. Підстави оскарження. Особливості дослідження доказів в суді апеляційної і касаційної інстанції.

Складення документів процесуального характеру (апеляційна, касаційна скарга, відзиви тощо).

Тема 5. Особливості захисту авторських та суміжних прав.

Склад учасників судового провадження. Правовий статус ОКУ як учасника судового провадження.

Формування доказової бази і складення позову.

Особливості збору та фіксації доказів, які розміщені в мережі Інтернет

Особливості доказування у цій категорії справ.

Характеристика порушень авторських прав та обрання правильних та ефективних способів захисту.

Проблема правильного визначення розміру компенсації та збитків у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Тема 6. Особливості захисту патентних прав.

Склад учасників судового провадження. Правовий статус Укрпатенту як учасника судового провадження.

Визначення обсягу правової охорони об’єкту патентних прав (винаходу, корисної моделі, промислового зразка).

Характеристика порушень патентних прав та обрання правильних та ефективних способів захисту в конкретних ситуаціях.

Формування доказової бази і складення позову. Особливості використання баз Укрпатенту та міжнародних баз даних при зборі доказів.

Особливості доказування у цій категорії справ. Висновок судової експертизи та експертизи Укрпатенту.

Проблема правильного визначення збитків у справах щодо захисту патентних прав.

Особливості захисту прав на:

- винахід;

- корисну модель;

- промисловий зразок.

Тема 7. Особливості захисту прав на торговельні марки і інші засоби індивідуалізації.

Склад учасників судового провадження. Правовий статус Укрпатенту як учасника судового провадження.

Визначення обсягу правової охорони торговельної марки. Значення класів МКТП. Суміжні (споріднені) класи.

Характеристика порушень прав на ТМ та інші засоби індивідуалізації та обрання правильних та ефективних способів захисту в конкретних ситуаціях.

Формування доказової бази і складення позову. Особливості використання баз Укрпатенту та міжнародних баз даних при зборі доказів.

Особливості доказування у цій категорії справ. Тотожність і схожість зображень: проблеми доказування.

Проблема правильного визначення збитків у справах щодо захисту прав на ТМ.

Особливості судового захисту прав на комерційне найменування, географічне зазначення, інші комерційні позначення.

Тема 8. Позасудовий порядок захисту прав інтелектуальної власності. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності.

Застосування процедури TAKE DOWN NOTICE щодо захисту авторських та суміжних прав.

Порядок подання заперечень під час розгляду заявок про реєстрацію (pre grant opposition):

- винаходів,

- торговельних марок.

Оскарження рішення Укрпатенту (НОІВ) про відмову (часткову відмову) у реєстрації об’єкту промислової власності до Апеляційної палати НОІВ. Анулювання патенту (свідоцтва) за рішенням Апеляційної палати НОІВ.

Звернення до Антимонопольного комітету України з заявою про порушення законодавства про недобросовісну конкуренцію. Порядок розгляду, правові наслідки.

Порушення справи про адміністративне правопорушення у справах про захист прав інтелектуальної власності.

Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	П	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Судовий захист прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та ІТ прав												
Тема 1. Особливості розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері, Вищий суд з питань інтелектуальної власності.	15	2	4			9						
Тема 2. Порядок подання позову у справах про захист прав інтелектуальної власності, захист інформаційних прав та прав в ІТ сфері, підготовче провадження.	14	2	4			8						
Тема 3. Докази і доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної	14	2	4			8						

власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері												
Тема 4. Особливості судового розгляду справ інтелектуальної власності, справ щодо захисту інформаційних прав та прав в ІТ сфері	14	2	4			8						
Тема 5. Особливості захисту авторських та суміжних прав.	13	1	2			8						
Тема 6. Особливості захисту патентних прав.	13	1	2			8						
Тема 7. Особливості захисту прав на торговельні марки і інші засоби індивідуалізації.	13	1	2			8						
Тема 8. Позасудовий порядок захисту прав інтелектуальної власності. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності.	15	2	4			9						
УСЬОГО ГОДИН	**105**	**13**	**26**			**66**						

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Особливості розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері, Вищий суд з питань інтелектуальної власності.	2
2	Тема 2. Порядок подання позову у справах про захист прав інтелектуальної власності, захист інформаційних прав та прав в ІТ сфері, підготовче провадження.	2
3	Тема 3. Докази і доказування у справах щодо захисту	2

	прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері	
4	Тема 4. Особливості судового розгляду справ інтелектуальної власності, справ щодо захисту інформаційних прав та прав в ІТ сфері	2
5	Тема 5. Особливості захисту авторських та суміжних прав.	1
6	Тема 6. Особливості захисту патентних прав.	1
7	Тема 7. Особливості захисту прав на торговельні марки і інші засоби індивідуалізації.	1
8	Тема 8. Позасудовий порядок захисту прав інтелектуальної власності. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності.	2
Усього годин		16

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Особливості розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері, Вищий суд з питань інтелектуальної власності.	4
2	Тема 2. Порядок подання позову у справах про захист прав інтелектуальної власності, захист інформаційних прав та прав в ІТ сфері, підготовче провадження.	4
3	Тема 3. Докази і доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері	4
4	Тема 4. Особливості судового розгляду справ інтелектуальної власності, справ щодо захисту інформаційних прав та прав в ІТ сфері	4
5	Тема 5. Особливості захисту авторських та суміжних прав.	2
6	Тема 6. Особливості захисту патентних прав.	2
7	Тема 7. Особливості захисту прав на торговельні марки і інші засоби індивідуалізації.	2
8	Тема 8. Позасудовий порядок захисту прав інтелектуальної власності. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності.	4
Усього годин		26

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва змістового модуля Судовий захист прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та ІТ прав	Кількість аудиторних годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Особливості розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері, Вищий суд з питань інтелектуальної власності.	9	
2	Тема 2. Порядок подання позову у справах про захист прав інтелектуальної власності, захист інформаційних прав та прав в ІТ сфері, підготовче провадження.	8	
3	Тема 3. Докази і доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності, інформаційних прав та прав в ІТ сфері	8	
4	Тема 4. Особливості судового розгляду справ інтелектуальної власності, справ щодо захисту інформаційних прав та прав в ІТ сфері	8	
5	Тема 5. Особливості захисту авторських та суміжних прав.	8	
6	Тема 6. Особливості захисту патентних прав.	8	
7	Тема 7. Особливості захисту прав на торговельні марки і інші засоби індивідуалізації.	8	
8	Тема 8. Позасудовий порядок захисту прав інтелектуальної власності. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності.	9	
УСЬОГО ГОДИН		66	

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ: логічний, проблемний, дослідницький, евристичний, ситуаційний, метод Сократа, групова дискусія, опрацювання аналітичних завдань, підготовка експертних висновків із проблемних питань, ділові/рольові ігри; кейс-стаді, дебати, виконання наукових робіт, практика з майбутньої професії, самостійна робота з літературою, Інтернет-ресурсами

(самонавчання); методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права.

Освітні технології: інформаційно-комунікативні технології, аудіовізуальні технології, інтерактивні та мережеві технології, контекстного навчання, ситуативного моделювання, проектні технології, навчання як дослідження, модульно-блочного навчання.

Методи оцінювання: усне опитування, експрес- опитування, розв'язання тестових завдань, практичних завдань/задач, підготовка і захист наукових робіт за ініціативою студента, peer review, захист кейсу, захист портфоліо, самооцінка студента за питаннями для самоконтролю, колоквіум, захист курсових робіт, усний іспит/залік, захист звіту про проходження практичної підготовки.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою та відповідно до Європейської Кредитно-Трансферної Системи ECTS. Бали нараховуються за наступним співідношенням:

• практичні заняття, індивідуальні завдання: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів;

• контрольні заміри (модуль): 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів;

Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі нехарахування роботи студент в узгоджені з викладачем строки повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому

випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які виносилися на практичнее заняття, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, бали одержані за модуль. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Критеріями оцінювання роботи студента на практичних заняттях є аргументованість правової позиції та її відповідність чинному законодавству; уміння лаконічно, переконливо та логічно висловити свою правову позицію; здатність до аргументованого аналізу правових позицій, висловлених іншими студентами; уміння підсумувати усі висловлені щодо певної проблеми аргументи і віднайти їхні позитивні та хибні сторони, що підлягають аналізу з погляду сучасних підходів у доктрині та правозастосуванні; намагання сформулювати перспективні проблеми, що можуть виникнути у різних сферах правозастосування та запропонувати шляхи їхнього розв'язання.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	***Оцінка ECTS***	***Визначення***	***За національною шкалою***
			Залікова оцінка
90 100	**A**	***Відмінно***	***Зараховано***
81-89	**B**	***Дуже добре***	
71-80	**C**	***Добре***	
61-70	**D**	***Задовільно***	
51-60	**E**	***Достатньо***	

0-50	**FX**	***Незадовільно з правом перескладання***	***Незараховано***

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набуті знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Dratler Jr, Jay, and Stephen M. McJohn. Intellectual Property Law: Commercial, Creative and Industrial Property. Law Journal Press, 2022.

2. Rochelle Cooper Dreyfuss, Justine Pila. The Oxford Handbook of Intellectual Property Law. Oxford University Press, 2018. 1010 p.

3. Судова експертиза об’єктів інтелектуальної власності: реалії та перспективи : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 19 лютого 2021 року) / За заг. ред. О. П. Куманської-Нор; уклад. Хомич Н.П., Струк І.О., Калінічеко М.М., Тарасенко Л.Л. Л.: ЛНДІСЕ Мінюст. України, 2021. – 148 с.

4. Харитонова О. І., Харитонов Є. О., Ківалова Т. С., Дмитришин В. С., Кулініч О. О. та ін. Право інтелектуальної власності : підручник. К. Юрінком Інтер. 2021. 540.

5. Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. Інтелектуальне право України. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 609 с.

Додаткова література:

Абдуліна І. Прецедентне рішення Верховного Суду США щодо захисту прав інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність. – 2013. - № 3.

Аврамова О.Є., Разіна О.І. Проблеми захисту авторських прав в інтернеті // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків: НТУ «ХПІ», 2013. – № 6(980). – С. 26-29.

Андрощук Г. Модернізація Закону про авторське право Канади // Інтелектуальна власність. - 2014. - № 8.

Андрощук Г. Несподіване рішення італійського суду: Gucci v. Guess // Інтелектуальна власність. - 2014. - № 2.

Андрощук Г. Патентний тролінг проти інновацій: стан, тенденції, загрози. Право та інноваційне суспільство. 2013. № 1. С. 70–88.

Бачун О. Досудова підготовка справ щодо захисту прав на об’єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2002. - № 1. – режим доступу: http://www.justinian.com.ua/article.php?id=380

Бєліков О. Забезпечення позову в цивільному судочинстві // Юридичний журнал. – 2007. - № 3. – режим доступу: http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2610

Васьковська Т. Актуальні проблеми судової експертизи промислових зразків // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2008. - № 2. – С.15-20.

Владимирова Н. Судова практика в справах про визнання свідоцтва на знак для товарів і послуг недійсним як спосіб захисту прав на торговельну марку // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 1.

Горкуша М. Захист авторських та суміжних прав, порушених в мережі Інтернет // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 6.

Грігор'янц Г. І. Захист авторських і суміжних прав від піратства в мережі інтернет за законодавством України та Російської Федерації // Актуальні проблеми держави і права. – Одеса. – 2014. - № 72. – С.236-242.

Гуля С.Л., Охромєєв Ю.Г. Проблемні питання під час проведення судової експертизи зі встановлення новизни корисної моделі // режим доступу: http://intelect.org.ua/sites/default/files/ohromeev_gulya-stattya_se_pri_vstanovlenni_novizni_korisnoyi_modeli.pdf

Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. - № 3-1. – С.120-122. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf

Демидович Є., Прохоров-Лукін Г. Захист авторського права і суміжних прав у кримінальному законодавстві деяких європейських країн // Інтелектуальна власність: погляд з XXI століття. – 2012. – режим доступу: http://intellect21.cdu.edu.ua/?p=310

Дюкарєва-Бержаніна К.Ю. "Захист прав на комерційну таємницю: національні підходи та світовий досвід." Право і суспільство 2 (2020): 168-176.

Жихарев О. Особливості дослідження експертом промислових зразків з урахуванням змін до законодавства. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 4. С. 32-41.

Зайківський О., Оністрат О. Щодо впливу порушень прав інтелектуальної власності на обороноздатність держави. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 3. С. 47-54.

Іолкін Я.О. Право на торговельну марку в Україні: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Я.О. Іолкін ; НДІ приват. права і підприємництва Акад. прав. наук України. — К., 2009. — 20 с.

Калениченко П. А. Проблеми охорони авторського і суміжних прав у мережі інтернет // Часопис Київського університету права. – Київ. – 2009. - № 2. – С.192-199.

Капіца Ю. М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку: монографія . Київ: Академперіодика, 2017. 662 с.

Капіца Ю. Напрямки адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу // Право України. – 2005. – №1. – С. 66–70

Капіца Ю. Незареєстрований промисловий зразок: особливості захисту прав в Європейському Союзі та проблеми тролінгу в Україні. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 5. С. 60-71.

Капіца Ю. Охорона прав на корисні моделі – тенденції в Європейському Союзі та виклики для України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 3. С. 27-40.

Капіца Ю.М. Уніфікація і гармонізація законодавства з охорони прав інтелектуальної власності держав-членів ЄС та законодавство України. дис ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Київ. 2019. 472 с.

Катеринчук К. Порушення авторського права: як відрізнити некоректне та неправомірне цитування від плагіату? // Юридичний журнал. – 2013. - № 2. – режим доступу: http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3822

Кашинцева О.М. Дослідження «вічнозелених патентів» на фармацевтичному ринку України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 3. С. 16-26.

Кетрарь А.А. Правові проблеми захисту авторських та суміжних прав від піратства в мережі інтернет // Часопис цивілістики. – Одеса. – 2012. - Випуск 14. – С. 141-145.

Кириленко А. Законодавство ЄС у сфері промислових зразків: теоретично-практичний коментар. 2021. 91 с. ISBN: 978-84-09-28480-1.

Кириченко І. Вирішення судових спорів з питань інтелектуальної власності. Експертне дослідження // Юридичний журнал. – 2003. - № 3. – режим доступу: http://www.justinian.com.ua/article.php?id=116

Кириченко І.А. Судова експертиза об’єктів права інтелектуальної власності. – Навчальний посібник. – К.: Інститут інтелектуальної власності і права. – 2005. – 172с.

Кириченко Т.С. Захист патентного права на основі формули винаходу: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Т.С. Кириченко ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2005. — 17 с.

Коваль А. Деякі особливості судових справ про визнання недійними патентів на промислові зразки // Юридичний журнал. – 2006. - № 9. – режим доступу: http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2402

Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2006. - № 4. – режим доступу: http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2220

Коссак В.М., Якубівський І.Є. Право інтелектуальної власності. Підручник. – К.: Істина, 2007. – С.208

Марушева О. Форми захисту прав на торговельну марку // Влада. Людина. Закон. – 2013. - № 2 (113). – С.51-54. Режим доступу: http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2013-s/2013-2s/Maruheva.pdf

Піхурець О.В. Охорона права на торговельну марку (цивільно-правовий аспект): Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / О.В. Піхурець ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2005. — 20 с.

Прудкий О. Захист прав на використання торговельних марок в інтернеті: судова практика // ЮРИСТ&ЗАКОН. – 2014. – режим доступу: http://www.lcfgroup.com.ua/news/publications/1675/

Рассомахіна О.А. Правове регулювання використання торговельних марок у господарському обороті: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О.А. Рассомахіна ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана". — К., 2008. — 19 с

Романадзе Л.Д. Захист прав на торговельні марки у міжнародному приватному праві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Л.Д. Романадзе ; Одес. нац. юрид. акад. — О., 2008. — 18 с.

Романадзе Л.Д. Правове регулювання окремих способів захисту прав на знаки для товарів та послуг // Актуальні проблеми держави і права. – 2004. – Вип. 22. – С. 622-628.

Ромат Є. Захист торговельних марок як об'єктів інтелектуальної власності // Теорія та практика державного управління. – 2011. - № 34 (3). – С.1-9. Режим доступу: http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2011-3/doc/2/23.pdf

Рудник Т.В. Відповідальність за порушення авторського права // Часопис Київського університету права. – Київ. – 2012. - № 2. – С.248-251.

Самоловова Н. Незареєстрований промисловий зразок в індустрії моди. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2021. № 3. С. 11-18.

Селіванов М.В. Захист права на комп'ютерну програму (авторсько-правовий аспект): Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / М.В. Селіванов ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2002. — 20 с.

Стефанчук М., Давид Л. Цивільно-правова охорона та захист прав на комерційне (фірмове) найменування // Право і суспільство. – 2014. - № 1-2. – С.51-54.

Тарасенко Л. Особливості звернення до суду з позовом щодо захисту авторського права // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. – Львів. - 2015 р. - С.222-226. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

Тарасенко Л.Л. NFT – новітній цифровий об'єкт авторського права чи форма вираження твору. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2022. № 2. http://www.inprojournal.org/uk/2-123-2022/

Тарасенко Л.Л. Домени, фірмовий стиль та інші комерційні позначення: особливості правової охорони. Вісник Львівського університету. Серія Юридична. 2022. № 74.

Тарасенко Л.Л. Захист авторських прав: процесуальні аспекти /Л.Л.Тарасенко // Часопис Київського університету права: Український науково-теоретичний часопис. – К.: Київ. Ун-т права НАН України, Ін-т держ. І права ім. В.М.Корецького НАН України. – 2015. - № 2. – С.246-250 Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2015_2/CHAS15_2.pdf

Тарасенко Л.Л. Захист прав інтелектуальної власності на винаходи (корисні моделі) та промислові зразки. Вроцлавсько-Львівський юридичний збірник. 2016. № 7. С. 247-257

Тарасенко Л.Л. Новації щодо правової охорони промислових зразків. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2022. № 70. С. 196-202.

Тарасенко Л.Л. Процесуальні особливості захисту авторських прав. Право України. 2016. № 11. С. 150-158.

Тарасенко Л.Л. Реформа патентного законодавства (2020): основні новації щодо винаходів (корисних моделей). Вісник Львівського університету. Серія Юридична. 2021. № 73. С. 67-76.

Тарасенко Л.Л. Роль адвоката в системі надання професійної правничої допомоги в Україні та країнах Європейського Союзу. Право України. 2016. № 12. С. 19-28.

Тарасенко Л.Л. Суб'єктний склад розгляду справ щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015. – Вип. 34. – Т. 1.– С.105-109. Режим доступу: http://www.visnykjuris.uzhnu.uz.ua/index.php/archiv?id=95

Філик Н.В., Троцюк Н.В. Специфіка судового захисту авторських прав на об'єкти, розміщені в мережі Інтернет: порівняльно-правовий аналіз // Судова апеляція. - 2012. - №2. - С. 47-54.

Штефан А. Цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав // Журнал "Теорія і практика інтелектуальної власності" . – 2009. - № 2. – режим доступу: http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-tsyvilno-pravovi-sposoby-zahystu.html

Штефан О. Дещо до питання про заходи збереження доказів по справах, що виникають із спірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності // Теорія і практика інтелектуальної власності . – 2009. - № 4. – С.3-10. Режим доступу: ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2009_4/1.pdf

Штефан О. Позов у справах, що виникають з авторських правовідносин // // Журнал "Теорія і практика інтелектуальної власності" . – 2014. - № 3. – С.12-25. – режим доступу: http://www.ndiiv.org.ua/Files2/0314.comp.pdf

Штефан О.О. Позовне провадження у справах з авторських і суміжних правовідносин у цивільному судочинстві України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.03 «цивільне право, цивільний процес, сімейне право, міжнародне приватне право» / О.О.Штефан. – Київ. – 2000. – 20с.

Яворська О. С. Використання об'єктів авторського та (або) суміжних прав на підставі вільних публічних ліцензій. / О.С. Яворська // Збірник матеріалів IV Всеукраїнська науково-практична конференція "Юрисдикційна форма захисту прав, свобод та інтересів" (Київ, 27 квіт. 2017 р.). – К.: Наук.-дослід. Інст. Інтел. влас. НАПрН України, 2017. – С. 87-89.

Яворська О. С. Охорона авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. Право України. 2018. № 1.

Яворська О.С. Законодавчі новели про способи захисту авторських і суміжних прав в мережі Інтернет / О.С.Яворська // Актуальні проблеми

інтелектуального, інформаційного та ІТ права: матеріали другої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 27-28 жовтня 2017 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2017. – С. 49-58 (0,54 друк. арк.).

Яворська О.С. Охорона прав на бази даних. Вісник Львівського університету. Серія Юридична. 2021. № 72.

Яворська О.С. Теорія та практика застосування презумпції творчого характеру праці, результатом якої є об'єкт інтелектуальної власності / Олександра Степанівна Яворська // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2017. – Випуск 64. – С. 175 – 182.

Яворська, О. С. (2017). Законодавчі новели щодо захисту авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. Часопис цивілістики, (26), 29-33.

Якубівський І. Проблеми захисту майнових прав інтелектуальної власності // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XIX звітної науково-практичної конференції. – Львів. – 2013 р. – С.188-191. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/Conference-2013.pdf

Ярошевська Т.В. Охорона прав промислової власності: приватно-правовий аспект: дис ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2021. 506 с.

10. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

Конституція України.

Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.).

Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р.

Господарський кодекс України.

Господарський процесуальний кодекс України.

Закон України "Про охорону прав на сорти рослин",

Закон України "Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів".

Закон України "Про архітектурну діяльність".

Закон України "Про видавничу справу".

Закон України “Про кінематографію”.

Закон України “Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності”.

Закон України «Про авторське право і суміжні права».

Закон України «Про міжнародне приватне право».

Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».

Закон України «Про правову охорону географічних зазначень».

Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».

Закон України «Про охорону прав на промислові зразки».

Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

Інструкцією про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг: затверджено наказом МОН України від 17.08.2001

Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка: затверджено наказом МОН України від 17.08.2001.

Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі): затверджено наказом МОН України від 16.07.2001.

Інструкція про реєстрацію договору про передачу майнового права на сорт і договору про передачу права на використання сорту: затверджено наказом МОН України від 08.08.2003.

Методичні рекомендації з окремих питань проведення експертизи заявки на знак для товарів та послуг. // Державне підприємство «Український інститут промислової власності». 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.sips.gov.ua/i_upload/file/metod-rek-znak-2014-pdf

Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Режим доступу: https://nice.uipv.org/

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності» від 15.09.2003 N 622 – режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03

Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: затверджено постановою КМ України від 03.10.2007.

Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року.

Порядок визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України: затв. Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.04.2005.

Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756.

Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затв. Постановою КМ України № 1716 від 23.12.2004. № 1716.

Постанова КМУ «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» від 27 грудня 2001 р. N 1756. Режим доступу http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF

Правила погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг: затв. Наказом МОН України від 04.08.2010. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 82. – Ст. 2993.

Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2002 р. №197.

Правила розгляду заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18 березня 2002 р. №198.

Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2001 р. №22.

Правила складання і подання заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18 лютого 2002 р. №110.

Правила складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару, затв. наказом Міністерства освіти і науки України № 598 від 17.08.2001 р.

Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг, в редакції наказу від 20 серпня 1997 р. № 72.

Рекомендації парламентських слухань «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування», затверджені Постановою Верховної Ради України від 27 червня 2007 року N 1243-V. – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1243-v

Сінгапурський договір про право товарних знаків від 27.03.2006. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 32. – Стор. 13.

Цивільний кодекс України.

Цивільний процесуальний кодекс України.

ПРАВО ЄС:

ДИРЕКТИВА від 16 грудня 1986 № 87/54/ЄЕС Про правову охорону топографії напівпровідникових виробів.

ДИРЕКТИВА від 3 жовтня 1989 № 89/552/ЄЕС Про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення.

ДИРЕКТИВА від 14 травня 1991 № 91/250/ЄЕС Про правову охорону комп'ютерних програм.

ДИРЕКТИВА від 19 листопада № 1992 92/100/ЄЕС Про право на прокат, право на позичку та деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності

ДИРЕКТИВА від 29 жовтня 1993 № 93/98/ЄЕС Про гармонізацію строку охорони авторського права і деяких суміжних прав

ДИРЕКТИВА від 27 вересня 1993 №93/83/ЄЕС Про узгодження деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення і кабельної ретрансляції

ДИРЕКТИВА від 11 березня 1996 № 96/9/ЄС Про правову охорону баз даних

ДИРЕКТИВА від 13 жовтня 1998 № 98/71/ЄС Про правову охорону промислових зразків

ДИРЕКТИВА від 6 липня 1998 № 98/44/ЄС Про правову охорону біотехнологічних винаходів

ДИРЕКТИВА від 22 травня 2001 № 2001/29/ЄС Про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві

ДИРЕКТИВА від 27 вересня 2001 № 2001/84/ЄС Про право слідування на користь автора оригінального твору мистецтва

ДИРЕКТИВА від 13 червня 2002 № 2002/53/ЄС Про спільний каталог сортів видів сільськогосподарських культур

ДИРЕКТИВА від 29 квітня 2004 № 2004/48/ЄС Про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності

ДИРЕКТИВА від 21 грудня 1988 № 89/104/ЄЕС Про наближення законодавства держав-членів, що стосується торговельних марок

РЕГЛАМЕНТ від 31 травня 1995 № 1239/95 Що встановлює правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 щодо процедур, які розглядає Бюро Співтовариства з захисту прав на сорти рослин

РЕГЛАМЕНТ від 17 травня 1999 № 1493/1999 Про загальну організацію ринку вина

РЕГЛАМЕНТ від 23 липня 1996 № 1610/96 Про створення додаткового охоронного сертифікату щодо засобів для захисту рослин

РЕГЛАМЕНТ від 28 червня 2003 № 1650/2003Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про запровадження порядку захисту сортів рослин на рівні Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 31 травня 1995 № 1238/95 Яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 24 липня 1995 № 1768/95 Що запроваджує правила застосування сільськогосподарського винятку, передбаченого у статті 14(3) Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин

РЕГЛАМЕНТ від 25 жовтня 1995 № 2506/95 Що вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин

РЕГЛАМЕНТ від 17 грудня 1996 № 2470/96 Щодо продовження строків дії права на сорт рослин Співтовариства для сортів картоплі

РЕГЛАМЕНТ від 22 грудня 1999 № 2790/1999 Про застосування частини 3 статті 81 Договору до категорій вертикальних угод та узгоджених дій

РЕГЛАМЕНТ від 29 листопада 2000 № 2659/2000 Про застосування статті 81(3) Договору до категорій договорів про дослідження та розробки

РЕГЛАМЕНТ від 11 лютого 2000 № 329/2000 Яким вносяться зміни до Регламенту (ЄС) № 1238/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 12 грудня 2001 № 6/2002 Про промислові зразки Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 28 червня 2003 № 1650/2003 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про запровадження порядку захисту Співтовариством різновидів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 28 березня 2003 № 569/2003 Про внученя змін до Регламенту (ЄС) № 1238/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Комісії (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 14 липня 1992 № 2081/92 Про захист географічних зазначень та найменувань походження сільськогосподарських продуктів та продовольчих товарів

РЕГЛАМЕНТ від 6 грудня 2002 № 2181/2002 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1239/95 про запровадження норм застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94, що стосується процедур Бюро Співтовариства з питань сортів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 3 грудня 1998 № 2605/98 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1768/95 про запровадження порядку застосування сільськогосподарського винятку, передбаченого частиною 3 статті 14

Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про запровадження порядку захисту сортів рослин на рівні Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 3 грудня 1998 № 2605/98 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1768/95 про запровадження порядку застосування сільськогосподарського винятку, передбаченого частиною 3 статті 14 Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про запровадження порядку захисту Співтовариством різновидів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 20 грудня 1993 № 40/94 Щодо торговельної марки Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 7 квітня 2004 № 802/2004 Який імплементує Регламент Ради (ЄС) №139/2004 щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання

РЕГЛАМЕНТ від 29 квітня 2004 № 873/2004 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про захист на рівні Співтовариства досягнень в галузі рослинництва

ДИРЕКТИВА від 23 квітня 2009 № 2009/24/ЄС Про правову охорону комп'ютерних програм

РЕГЛАМЕНТ від 26 лютого 2009 № 207/2009 Про торговельну марку Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 17 травня 2006 № 816/2006 Про обов'язкове ліцензування патентів, що стосуються виробництва фармацевтичної продукції для експорту до країн, де існують проблеми в охороні здоров'я

РЕГЛАМЕНТ від 15 січня 2008 № 110/2008 Про визначення, опис, презентацію, маркування і захист географічного позначення спиртних напоїв, та який скасовує Регламент Ради (ЄЕС) № 1576/89

РЕГЛАМЕНТ від 22 липня 2003 № 1383/2003 Щодо застосування дій митних стосовно товарів з підозрою на порушення певних прав інтелектуальної власності та заходів, що мають вживатися стосовно товарів, які порушують такі права

РЕГЛАМЕНТ від 27 квітня 2004 № 772/2004 Про застосування статті 81(3) Договору до категорій договорів про передачу технологій.

11. СУДОВА ПРАКТИКА:

Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 4 червня 2010р. «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист

авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/3adf2d0e52f68d76c2256c080037bac9/925cb195f3f0bf70c225774200286bfd?OpenDocument

Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 4 "Про деякі питання практики призначення судової експертизи". Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-12

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 5 "Про деякі питання практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності". Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0005600-12

ОГЛЯД ПРАКТИКИ Верховного Суду у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності (окремі питання). 2021. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/intel_vlasnist_27_05_2021.pdf

Топ-5 рішень Верховного Суду в сфері захисту ІВ у 2021 р. https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/top5-rishen-verhovnogo-sudu-v-sferi-zahistu-iv-u-2021-r.html

Судова практика вирішення спорів, пов’язаних із неправомірним використанням об’єктів авторського права і суміжних прав в мережі Інтернет. 2021. https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&isSpecial=True&id=9e4662a7-e339-4942-87a9-3de33288c0c6&title=SudovaPraktikaVirishenniaSporiv-PoviazanikhIzNepravomirnimVikoristanniamObktivAvtorskogoPravaISumizhnikhPravVMerezhiInternet

ТОП-5 судових спорів у сфері технологій. 2018. https://vkp.ua/publication/top5_sudovikh_sporiv_u_sferi_tekhnologiy

Судові рішення у сфері інтелектуальної власності. 2020. https://uba.ua/ukr/news/7909/

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 22.01.2007 N 01-8/25 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_25600-07

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 14.12.2007р. N 01-8/974 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_974600-07

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 06.05.2005р. N 01-8/784 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0784600-05

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 31.05.2010р. N 01-08/322 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_322600-10

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 15.07.2010р. N 01-08/415 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти промислової власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_415600-10

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006р. N 01-8/846 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_846600-06

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 27.06.2008р. N 01-8/383/1 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v83_1600-08

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/844 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на промисловий зразок та прав на раціоналізаторську пропозицію». – режим доступу: http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/401/

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/845 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист права власності на комерційне найменування». – режим доступу: http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/400/

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/846 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об’єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/399/
Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/847 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на знаки для товарів і послуг (торговельну марку)». – режим доступу: http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/398/

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 13.07.2005 № 01-8/1234 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об’єкти промислової власності». – режим доступу: http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/391/

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 06.05.2005 № 01-8/784 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об’єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/393/

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 04.04.2012 № 01-0

6/417/2012 «Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_417600-12

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 19.11.2013 № 01-06/1658/2013 «Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v1658600-13

Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 21.08.2008 N 01-8/498 «Про атестованих судових експертів з питань, пов'язаних з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, та науково-дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_498600-08

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 20.02.2007 N 01-8/91 «Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_91600-07

Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 14.02.2007 N 01-8/78 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок та прав на раціоналізаторську пропозицію». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_78600-07

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Верховна Рада України http://www.rada.gov.ua

Верховний Суд http://www.supreme.court.gov.ua

Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua

Міністерство юстиції України http://www.minjust.gov.ua

Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга": http://www.liga.kiev.ua/

http://www.nau.kiev.ua/

www.lawukraine.com

www.pravovik.com.ua

Єдиний державний реєстр судових рішень України www.reyestr.court.gov.ua

Укрпатент https://ukrpatent.org/uk

WIPO https://www.wipo.int/portal/en/index.html